

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/163/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200577
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200577.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: W. Q., nar. XY, štátny občan Poľskej republiky, bytom N., zastúpený: V4 Legal, s.r.o. so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8144-3/2013-BA zo dňa 08. augusta 2013, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. júna 2015, č. k. 14S/137/2014-96, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. júna 2015, č. k. 14S/137/2014-96, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 11. júna 2015, č. k. 14S/137/2014-96, rozhodnutie žalovanej č. 8144-3/2013-BA zo dňa 08. augusta 2013 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a), písm. c), písm. d) O.s.p. a v e c v r á t i l s p r á v n e m u o r g á n u n a d'alsie konanie. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Senica rozhodnutie č. 23137-1/2011-SE zo dňa 22.08.2011, podľa ktorého žalobcovi ako zamestnancovi nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 01.09.2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 8144-3/2013-BA zo dňa 08. augusta 2013 zamietla odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že žalovaná nevykonala dostatočné dokazovanie a svoje rozhodnutie založila iba na konštatovaní, že kontrolou nebolo možné preukázať, že by žalobca reálne vykonával činnosť ako zamestnanec u zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, Sobotište 17. Krajský súd má za to, že iba na základe nepreukázaných indícií zo strany žalovanej o možnosti zneužívania slovenského sociálneho systému, nie je možné prijať rozhodnutie, že u žalobcu účasť na sociálnom poistení nevznikla. Rovnako nepovažoval krajský súd za dostatočne preukázané okolnosti spojené s uzatvorením dohody medzi Slovenskou republikou a orgánmi sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že pobočka Senica sa pokúsila vykonať kontrolu reálneho výkonu činnosti zamestnancov v mieste sídla zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, Sobotište 17, kde zistila, že na adrese miesta podnikania je len starý, neobývaný domček, podnikateľský subjekt Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS v obci žiadnu podnikateľskú činnosť nevykonáva a nemal v obci zriadenú žiadnu prevádzku. Objekt na adrese Sobotište 17 mal prenajatý, avšak od 30. mája 2011 vlastníť nehnuteľnosti odvolal súhlas so sídlom živnostníka Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS a prenájom bol zrušený. Na základe kontroly sa nepodarilo preukázať, že zamestnávateľ prideľoval zamestnancom prácu a že zamestnanci na území Slovenskej republiky prácu skutočne vykonávali. Zamestnávateľ Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS zanikol 21. septembra 2011. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobcovi a zamestnávateľovi a túto povinnosť si riadne nesplnili. Žalovaná tiež poukazuje na skutočnosť, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Varšava a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. V súlade s čl. 76 ods. 4 základného nariadenia Sociálna poisťovňa vo vzťahu k zamestnávateľovi Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, ako aj ostatným zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú osoby s nízkym vymeriavacím základom a bydliskom v Poľskej republike, informovala poľskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava, listom č. 36968-2/2013-BA zo dňa 25. júla 2013, že v prípade zamestnávateľov o. i. Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS ide o firmy, ktorých zamestnanci reálne nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava listom č. 992900/502/32/2013 zo dňa 10. októbra 2013 tieto skutočnosti akceptovala. Žalovaná má za to, že hoci v liste nie je uvedené, že určenie poľského zákonodarstva platí aj pre žalobcu, uvedené sa vzťahuje na každého zamestnanca zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, pretože z listu vyplýva, že zamestnanci u zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS nepodliehajú slovenskej legislatíve. Žalovaná namietla aj výšku trov konania, ktoré bola zaviazaná uhradiť žalobkyni napadnutým rozsudkom z dôvodu, že výška trov je príliš vysoká a neadekvátne k danému konaniu. Vzhľadom na uvedené dôvody žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/137/2014-96 zo dňa 11. júna 2015 zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

Žalobca vo svojom vyjadrení považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Ako vyplýva z prvostupňového rozhodnutia žalovanej, Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, IČO: 45 681 848, so sídlom Sobotište 17, prihlásil žalobcu do poistenia odo dňa 01.09.2010 ako svojho zamestnanca. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: O. D., bytom U..

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy.

O. D. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173

ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Hoci živnostenské oprávnenie živnostníka: Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, IČO: 45 681 848, so sídlom Sobotište 17, zaniklo dňom 21.09.2011, nezanikla spôsobilosť fyzickej osoby: O. D., bytom M., byť účastníkom konania. Bolo preto potrebné aj v konaní pred súdom konať aj s O. D. ako účastníkom správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral O. D. podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania O. D., trvale bytom U., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.